

Na temelju članka 5. stavak (1) točka h) i članka 19. stavak (1) točka c) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/17) i čl. 119., 123., 124., 128. i 248. Zakona o bankama ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/17), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 13.10.2017. godine donosi

ODLUKU O VANJSKOJ REVIZIJI I SADRŽAJU REVIZIJE U BANCI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovom odlukom bliže se propisuju minimalni standardi i kriteriji na temelju kojih Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) izdaje prethodnu suglasnost društvu za reviziju za obavljanje revizije godišnjih financijskih izvješća banke i bankarske grupe i revizije za potrebe Agencije, opseg i sadržaj izvješća o reviziji, razloge za odbijanje, te dostavu izvješća društva za reviziju Agenciji i objavljivanje financijskih izvješća, kao i uvjete i način obavljanja posebne revizije i revizije u slučaju statusne promjene banke.
- (2) Odredbe ove odluke primjenjuju se na banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine koje su od Agencije dobile dozvolu za rad.
- (3) Odredbe ove odluke se na odgovarajući način primjenjuju i na bankarsku grupu, gdje je banka iz stavka (2) ovoga članka, obveznik revizije konsolidiranih financijskih izvješća bankarske grupe ili podnositelj navedenih izvješća sukladno odredbama Zakona o bankama (u daljnjem tekstu: Zakon).

II. UVJETI I KRITERIJI ZA IZDAVANJE PRETHODNE SUGLASNOSTI ZA IMENOVANJE DRUŠTVA ZA REVIZIJU ZA OBAVLJANJE REVIZIJE BANAKA

Članak 2.

- (1) Uvjeti i kriteriji koje mora ispunjavati društvo za reviziju da bi moglo obavljati reviziju godišnjih financijskih izvješća i reviziju za potrebe Agencije su sljedeći:
 - a) da ispunjava uvjete koji su za društvo za reviziju propisani zakonom o računovodstvu i reviziji;
 - b) da društvo za reviziju u prethodnoj godini nije ostvarilo više od polovice svojih ukupnih prihoda obavljanjem revizije te banke ili bankarske grupe kojoj banka pripada;
 - c) da ima u radnom odnosu na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom zaposlena najmanje dva ovlaštena revizora s važećom licencom na poslovima revizije;
 - d) da ima najmanje 10 zaposlenih u organizacijskom dijelu u čijem su djelokrugu poslovi revizije, pri čemu najmanje dva ovlaštena revizora moraju imati, pojedinačno, ne manje od tri godine iskustva na poslovima revizije banaka, a da je najmanje jedan ranije bio potpisnik revizorskog izvješća banke;
 - e) da nadležno ministarstvo, Revizorska komora Federacije BiH ili drugi nadležni organ (kontrola kvalitete rada) nisu utvrdili da društvo za reviziju nije postupilo sukladno Međunarodnim standardima revizije uz poštovanje profesionalne etike i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji reguliraju ovu oblast;
 - f) da nema ograničenja u obavljanju revizije definiranih zakonskim odredbama;

- g) da društvo za reviziju i ovlašteni revizor nisu pružali usluge iz područja financija, računovodstva, unutarnje revizije, procjenjivanja vrijednosti banke, njezine imovine i obveza, poreznog i ostalog poslovnog savjetovanja, te obavljali za nju poslove sudskog vještačenja u istoj godini za koju se obavlja revizija godišnjih financijskih izvješća i revizija za potrebe Agencije, kao i druge poslove koji bi se sukladno zakonu i revizijskim standardima mogli smatrati sukobom interesa. Zabrana obavljanja usluga revizije se odnosi i u slučaju ako je zaposlenik društva za reviziju bio privremeno angažiran u toj banci, ili je u banci privremeno angažiran u vrijeme obavljanja revizije;
 - h) reviziju financijskih izvješća i reviziju za potrebe Agencije mora obavljati isto društvo za reviziju, izuzev u slučaju obavljanja revizije informacijskog sustava iz članka 13. i članka 16. ove odluke.
- (2) Uvjeti i kriteriji koje mora ispunjavati društvo za reviziju da bi moglo obavljati reviziju informacijskog sustava banke su sljedeći:
- a) da ispunjava uvjete koji su za društvo za reviziju propisani zakonom o računovodstvu i reviziji;
 - b) da društvo za reviziju u prethodnoj godini nije ostvarilo više od polovice svojih ukupnih prihoda obavljanjem revizije te banke ili bankarske grupe kojoj banka pripada;
 - c) da ključni članovi tima koji će obavljati operativni dio revizije imaju najmanje po 2 godine radnog iskustva, na poslovima vanjske revizije informacijskih sustava u bankama;
 - d) da nadležno ministarstvo, Revizorska komora Federacije BiH ili drugi nadležni organ (kontrola kvalitete rada) nisu utvrdili da društvo za reviziju nije postupilo sukladno Međunarodnim standardima revizije uz poštivanje profesionalne etike i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji reguliraju ovu oblast;
 - e) da društvo za reviziju i osobe koje operativno provode vanjsku reviziju informacijskog sustava nisu pružali usluge iz područja unutarnje revizije informacijskog sustava i usluge iz područja informacijskih sustava u istoj godini za koju se obavlja vanjska revizija informacijskog sustava;
 - f) da nema ograničenja u obavljanju revizije definiranih zakonskim odredbama.
- (3) Zabrana obavljanja usluga revizije iz stavka (1) točka g) ovoga članka, odnosi se na sva povezana društva banke, kao i društva za reviziju. Istodobno zabrana obavljanja usluga iz stavka (1) točka g) ovoga članka odnosi se i na društvo za reviziju koje je već imenovano za obavljanje revizije.
- (4) Agencija će propisati neophodnu dokumentaciju koju je društvo za reviziju dužno dostaviti banci, koja istu s prijedlogom odluke o imenovanju dostavlja Agenciji prije izdavanja suglasnosti u cilju dokumentiranja da li isto ispunjava uvjete i kriterije propisane Zakonom i ovom odlukom.
- (5) Ukoliko dođe do izmjene podataka na temelju kojih je društvo za reviziju dobilo suglasnost Agencije, dužno je odmah obavijestiti Agenciju o izmjeni istih. Agencija ima pravo naknadno zatražiti dokumentaciju koja potvrđuje da društvo za reviziju i dalje ispunjava uvjete i kriterije na temelju kojih je dana suglasnost Agencije za obavljanje revizije.

Članak 3.

- (1) Komunikacija između Agencije i društva za reviziju uspostavlja se na način da omogućava efikasnu i pravodobnu razmjenu informacija i podataka koji su relevantni za obavljanje zadataka obje strane.
- (2) Razmjena podataka i informacija između društva za reviziju i Agencije obavlja se u pisanoj formi, putem održavanja sastanaka ili po potrebi na drugi način dogovoren između Agencije i društva za reviziju.

- (3) Predstavnicima Agencije i društva za reviziju održavaju sastanke, minimalno jednom godišnje. Sastancima mogu prisustvovati predstavnici banke kod koje je obavljena revizija ili ih o sadržaju tih sastanaka obavještava društvo za reviziju.
- (4) Društvo za reviziju dužno je Agenciji, na njen zahtjev, dostaviti objašnjenje vezano za metodologiju revizije financijskih izvješća banke koju primjenjuje u svom poslovanju, kao i druge informacije u vezi s provedenim revizijskim postupcima, relevantnim prikupljenim revizijskim dokazima i zaključcima revizora kada bi, prema mišljenju Agencije, takve informacije mogle olakšati izvršenje supervizorskih zadataka.
- (5) Prilikom razmjene informacija i podataka obje strane dužne su postupati sukladno zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju pitanje zaštite i čuvanja povjerljivosti informacija i podataka.

III. IMENOVANJE DRUŠTVA ZA REVIZIJU

Članak 4.

- (1) Skupština banke, uz prethodno pribavljenu suglasnost Agencije, imenuje društvo za reviziju najkasnije do 30. rujna tekuće godine, koje će obavljati reviziju godišnjih financijskih izvješća i reviziju za potrebe Agencije.
- (2) Banka je dužna dostaviti Agenciji odluku o imenovanju društva za reviziju i zaključeni ugovor o obavljanju revizije u pisanoj formi u rokovima definiranim zakonskim odredbama.
- (3) U slučaju raskida ugovora o obavljanju revizije, banka, odnosno društvo za reviziju, dužni su Agenciji u pisanoj formi obrazložiti razloge za raskid ugovora.

IV. OBVEZE DRUŠTVA ZA REVIZIJU

Članak 5.

- (1) Obveze društva za reviziju:
 - a) društvo za reviziju dužno je Agenciji za svaku banku s kojom je zaključilo ugovor o obavljanju revizije dostaviti plan obavljanja revizije za tu poslovnu godinu do 31. listopada tekuće godine, iz kojeg su vidljiva područja poslovanja koja će biti predmet revizije, opis sadržaja planirane revizije po pojedinačnim oblastima, kao i predviđeno trajanje revizije;
 - b) organima banke podnosi izvješće sa mišljenjem o tome da li financijsko izvješće istinito i objektivno prikazuju po svim materijalno značajnim pitanjima finansijsko stanje i rezultate poslovanja pravnog lica, promjene na kapitalu i tokova gotovine u obračunskom periodu na koji se odnose revidirani financijsko izvješće, kao i da li su izvješća sastavljena u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) odnosno Međunarodnim standardima financijskog izvješća (MSFI), zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom i drugim propisima koji čine zakonski okvir izvješća za banke;
 - c) organima banke podnosi prošireno izvješće s ocjenom/mišljenjem o izvršenoj reviziji za potrebe Agencije;
 - d) dostavlja banci pismo preporuka;
 - e) dostavlja izvješće o obavljenoj posebnoj reviziji i reviziji u slučaju statusne promjene;
 - f) obavještava u pisanoj formi, nadzorni odbor, upravu i odbor za reviziju banke i Agenciju o:
 - 1) materijalno značajnoj razlici u procjeni rizika prisutnih u poslovanju banke;
 - 2) utvrđenim nezakonitostima ili činjenicama i okolnostima koje mogu na bilo koji način ugroziti daljnje poslovanje banke;
 - 3) okolnostima koje su razlog za ukidanje odobrenja za rad u skladu sa Zakonom;
 - 4) težem kršenju internih akata;

- 5) značajnijoj slabosti u uspostavi sustava unutarnjih kontrola ili propustima u primjeni sustava unutarnjih kontrola;
- 6) činjenicama koje bi mogle dovesti do mišljenja s rezervom, negativnog mišljenja ili suzdržavanja od izražavanja mišljenja na financijska izvješća.
- g) društvo za reviziju dužno je u pisanoj formi obavijestiti Agenciju o svakoj činjenici iz točke f) ovog članka za koju sazna u postupku obavljanja revizije financijskih izvješća društava koje kontrolira banka. Dostava podataka se ne smatra kršenjem revizorske obveze o čuvanju povjerljivih informacija, ali imaju tretman povjerljivih podataka sukladno Zakonu o Agenciji za bankarstvo FBiH;
- h) društvo za reviziju dužno je na zahtjev Agencije dostaviti u pisanoj formi potrebna pojašnjenja u vezi s izvješćem o izvršenoj reviziji i druge podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje nadzora u skladu sa Zakonom;
- i) izvješća iz točke b) ovoga članka društvo za reviziju obvezno je sačiniti na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u FBiH i na engleskom jeziku.

V. OBVEZE BANKE PO IZVJEŠĆU DRUŠTVA ZA REVIZIJU

Članak 6.

- (1) Ako su u izvješću društva za reviziju utvrđene nepravilnosti u poslovanju banke, banka je dužna te nepravilnosti otkloniti i o tome obavijestiti Agenciju.
- (2) Ako banka ne otkloni nepravilnosti iz stavka (1) ovoga članka, Agencija može prema toj banci poduzeti mjere propisane Zakonom i drugim zakonima.
- (3) Banka je obvezna Agenciji dostaviti originalan primjerak izvješća na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u FBiH i na engleskom jeziku i pismo preporuka.

VI. SADRŽAJ REVIZIJE

Članak 7.

- (1) U smislu ove odluke revizijom se smatra:
 - a) revizija godišnjih financijskih izvješća banke i obveznika izvješćivanja na konsolidiranoj osnovi koji se sastavljaju na temelju Zakona, MRS/MSFI i drugih računovodstvenih propisa, koji su namijenjeni vanjskim korisnicima uključujući i Agenciju;
 - b) revizija za potrebe Agencije;
 - c) posebna revizija;
 - d) revizija u slučaju statusne promjene.
- (2) Godišnjim financijskim izvješćima u smislu ovoga članka smatraju se i financijska izvješća za razdoblja kraća od godinu dana, ako takva razdoblja prethode statusnim promjenama, likvidaciji ili stečaju.
- (3) U slučaju da se radi o statusnoj promjeni pripajanja banaka, a ne radi se o restrukturiranju banaka, banka koja nastavlja postojati nema obvezu sastavljanja godišnjih financijskih izvješća na datum statusne promjene, već ovu obvezu ima isključivo banka koja je prestala postojati (pripojena banka).
- (4) Na temelju revizije iz stavka (1) točka a) i točka b) ovoga članka, društvo za reviziju dužno je sastaviti:
 - a) izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvješća i
 - b) izvješće o obavljenoj reviziji za potrebe Agencije (Prošireno izvješće o izvršenoj reviziji za potrebe Agencije).

- (5) Za potrebe obavljanja supervizije iz Zakona Agencija može banci naložiti angažiranje društva za reviziju radi obavljanja posebne revizije financijskih i regulatornih izvješća banke i člana bankarske grupe ili njihovih pojedinih dijelova, kao i druge vrste revizije, odnosno ispitivanja pojedinih poslovnih procesa i podataka u vezi s poslovanjem ovih osoba.
- (6) Na temelju revizije iz stavka (1) točka c), društvo za reviziju dužno je provesti dodatne procedure koje nisu u opsegu standardne revizije i u skladu s predmetom angažmana dati revizorski nalaz o provedenim procedurama ili revizorsko mišljenje. Agencija utvrđuje predmet posebne revizije i u skladu s tim predmetom može utvrditi dodatne kriterije koje društvo za reviziju treba ispunjavati za obavljanje posebne revizije. Ocjenu ispunjenosti dodatnih kriterija Agencija može izvršiti sama ili može naložiti banci da angažira društvo za reviziju primjenom tih kriterija.
- (7) U slučaju statusne promjene, ako se radi o restrukturiranju banaka, banka je dužna angažirati društvo za reviziju radi obavljanja revizije financijskih i regulatornih izvješća sa stanjem na dan statusne promjene pri čemu revizorsko društvo izdaje izvješće o istinitosti i objektivnosti početne bilance stanja na dan statusne promjene.

VII. REVIZIJA FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Članak 8.

- (1) U smislu ove odluke revizija financijskih izvješća je postupak provjere i ocjene godišnjih financijskih izvješća banaka i obveznika izvješćavanja na konsolidovanoj osnovi, a koji su sastavljeni sukladno MRS-u odnosno MSFI-a, te zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom i drugim propisima koji čine zakonski okvir izvješćavanja za banke. Revizija financijskih izvješća banaka obavlja se sukladno zakonom o računovodstvu i reviziji, Međunarodnim standardima revizije (MSR) uz poštivanje načela profesionalne etike i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji regulišu ovu oblast.
- (2) Odgovornost za istinito, fer i objektivno prikazivanje, te za sastavljanje financijskih izvješća banke i obveznika izvješćavanja na konsolidovanoj osnovi, utvrđuje se u skladu sa zakonom o računovodstvu i reviziji i Zakonom. Primarnu odgovornost za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća ima rukovodstvo banke i obveznika izvješćavanja na konsolidovanoj osnovi, dok je primarna odgovornost društva za reviziju izražavanje mišljenja iz člana 5. ove odluke.

VIII. REVIZIJA ZA POTREBE AGENCIJE

Članak 9.

- (1) U smislu ove odluke revizija za potrebe Agencije je postupak provjere i ocjene godišnjih regulatornih izvješća banaka i obveznika izvješćivanja na konsolidiranoj osnovi sukladno Zakonu.
- (2) Nakon obavljene revizije iz stavka (1) društvo za reviziju dostavlja izvješće s ocjenom/mišljenjem o:
 - a) pridržavanju pravila o upravljanju rizicima;
 - b) adekvatnosti obavljanja poslova funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije unutarnje revizije;
 - c) stanju informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom,
 - d) ocjenu usklađenosti sa zahtjevima za sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti;
 - e) pravilnosti, točnosti i potpunosti izvješća koji se dostavljaju Agenciji.

- (3) Ocjena/mišljenje iz stavka (2) ovoga članka izuzev točke e) opisna je i kreće se u rasponu od potpuno zadovoljavajuće do potpuno nezadovoljavajuće (potpuno zadovoljavajuće, zadovoljavajuće, nezadovoljavajuće i potpuno nezadovoljavajuće). Ocjena iz stavka (2) točke e) ovoga članka izražava se revizorskim mišljenjem da su izvješća pripremljena sukladno Zakonu i podzakonskim aktima Agencije, te da realno i objektivno, odražavaju financijski položaj banke na datum izvješćivanja.
- (4) Revizorsko izvješće s ocjenom o stanju informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom i izvješće o usklađenosti sa zahtjevima za sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti su odvojena/posebna izvješća, a u skladu s odlukama Agencije koje reguliraju navedene oblasti.
- (5) U slučaju da ocjenu stanja informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom sačinjava drugo društvo za reviziju, a društvo za reviziju koje daje ocjenu/mišljenje iz stavka (2) točke a), b), d) i e) ovoga članka potrebno je istu temeljiti minimalno i na izjašnjenju o razumijevanju stanja IT okruženja i testiranju generalnih IT kontrola u smislu točnosti i pouzdanosti financijskih podataka.
- (6) Agencija može od društva za reviziju tražiti dodatne informacije u vezi s obavljenom revizijom.

Članak 10.

Revizija pridržavanja pravila o upravljanju rizicima

- (1) Društvo za reviziju daje ocjenu o pridržavanju pravila o upravljanju rizicima u skladu s odredbama Zakona i propisima donesenim na temelju tog Zakona.
- (2) Društvo za reviziju dužno je ocijeniti adekvatnost upravljanja sljedećim rizicima:
 - a) kreditnim rizikom;
 - b) rizikom likvidnosti;
 - c) tržišnim rizicima (pozicijski rizik, valutni rizik, robni rizik i drugi tržišni rizici);
 - d) operativnim rizikom;
 - e) kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi;
 - f) rizikom zemlje;
 - g) rizikom usklađenosti;
 - h) koncentracijskim rizikom;
 - i) rizikom namirenja;
 - j) strateškim rizikom;
 - k) reputacijskim rizikom;
 - l) ostalim rizicima kojima je banka značajnije izložena u poslovanju, a koji bi mogli utjecati na sigurno i stabilno poslovanje banke (npr. pravni postupci u toku u kojima je banka tužena i dr.).
- (3) Ocjenu adekvatnosti upravljanja rizicima iz stavka (2) ovoga članka društvo za reviziju donosi na temelju procjene:
 - a) ispunjavanja organizacijskih zahtjeva vezanih za upravljanje pojedinim rizikom;
 - b) politika i procedura koje se odnose na upravljanje pojedinim rizikom;
 - c) provođenja donesenih politika i procedura;
 - d) adekvatnosti identificiranja, mjerenja i praćenja pojedinog rizika;
 - e) adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola vezano uz upravljanje pojedinim rizikom.

Članak 11.

Revizija i ocjena provođenja zahtjeva za sprječavanje pranja novca i financiranja

terorističkih aktivnosti

Društvo za reviziju je dužno izvršiti reviziju i dati ocjenu usklađenosti poslovanja sa zahtjevima za sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti uz obvezno korištenje tehnike testiranja, što je propisano posebnom odlukom Agencije.

Članak 12.

Revizija kontrolnih funkcija

Društvo za reviziju daje zasebnu ocjenu kontrolnih funkcija. Društvo za reviziju dužno je provjeriti i/ili procijeniti najmanje:

- a) da li je banka uspostavila stalne i djelotvorne kontrolne funkcije u skladu s Zakonom i podzakonskim aktima;
- b) da li je banka organizirala funkciju unutarnje revizije kao poseban organizacijski dio, funkcionalno i organizacijski neovisnu o aktivnostima koje revidira i o drugim organizacijskim dijelovima banke;
- c) da li je banka uspostavila kontrolne funkcije tako da se izbjegne sukob interesa;
- d) da li je interni akt o kontrolnim funkcijama adekvatan, te da li je donesen od strane nadzornog odbora;
- e) da li je banka, razmjerno svojoj veličini, vrsti, opsegu i složenosti poslovanja, za obavljanje poslova kontrolnih funkcija osigurala dovoljan broj osoba koje imaju odgovarajuće stručno znanje i iskustvo;
- f) da li su godišnji planovi rada kontrolnih funkcija primjereni, te da li su doneseni u skladu s podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona;
- g) sastavljaju li kontrolne funkcije izvještaje u skladu s podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona;
- h) obavljaju li kontrolne funkcije poslove u skladu s podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona.

Članak 13.

Revizija informacijskog sustava

- (1) Društvo za reviziju daje zasebnu ocjenu o stanju informacijskog sustava banke i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom banke. Društvo za reviziju dužno je:
 - a) služiti se metodama i postupcima za reviziju informacijskim sustava temeljenim na procjeni rizika;
 - b) definirati obuhvat revizije informacijskog sustava na temelju procjene rizika prije početka obavljanja revizije informacijskog sustava;
 - c) definirati dubinu revizije informacijskog sustava ovisno o zatečenom stanju informacijskog sustava;
 - d) provjeriti pridržava li se banka podzakonskih akata donesenih na temelju Zakona, a koji se odnose na informacijske sustave.
- (2) Na temelju revizije informacijskog sustava revizor je dužan ukazati na značajne rizike kojima je banka izložena.

Članak 14.

Revizija pravilnosti, točnosti i potpunosti izvješća koji se dostavljaju Agenciji

- (1) Revizijom godišnjih izvješća koji se dostavljaju Agenciji društvo za reviziju dužno je provjeriti pravilnost, točnost i potpunost izvješća koji se dostavljaju Agenciji u skladu s važećim odlukama.
- (2) Pravilnost, točnost i potpunost navedenih izvješća društvo za reviziju dužno je provjeriti na način da ocijeni da li su ta izvješća sastavljena sukladno Zakonu i propisima donesenim na temelju tog

Zakona, politikama i pravilima koje je propisala banka, te da li su na usporedivim stavkama usklađeni s godišnjim financijskim izvješćima. Ocjena izvješća se izražava revizorskim mišljenjem da su izvješća pripremljena sukladno Zakonu i podzakonskim aktima Agencije, te da realno i objektivno, odražavaju financijski položaj banke na datum izvješćivanja.

- (3) Pojedinačna izvješća iz stavka (1) ovoga članka dužna je potpisati i odgovorna osoba iz uprave banke nadležna za izvješćivanje.

IX. OPSEG I SADRŽAJ REVIZORSKOG IZVJEŠĆA

Članak 15.

- (1) Na temelju obavljene revizije iz članka 8. ove odluke društvo za reviziju sastavlja izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvješća.
- (2) U izvješću o reviziji iz stavka (1) ovog članka društvo za reviziju je dužno iskazati mišljenje kojim se jasno izražava o tome da li financijska izvješća istinito i objektivno prikazuju po svim materijalno značajnim pitanjima financijsko stanje i rezultate poslovanja pravnog lica, promjene na kapitalu i tokova gotovine u obračunskom periodu na koji se odnose revidirani financijski izvještaji, kao i da li su izvješća sastavljeni sukladno MRS-u odnosno MSFI-a, zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom i drugim propisima koji čine zakonski okvir izvješćivanja za banke.
- (3) Nakon obavljene revizije iz članka 8. ove odluke društvo za reviziju je dužno obaviti reviziju za potrebe Agencije i sastaviti izvješće o istoj. Izvješće o reviziji za potrebe Agencije sastavlja se u skladu sa Zakonom i važećim podzakonskim aktima.
- (4) Revizorsko izvješće iz stavka (3) ovoga članka mora sadržavati:
- a) zasebnu ocjenu o pridržavanju pravila o upravljanju rizicima;
 - b) zasebnu ocjenu o adekvatnosti obavljanja poslova funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije unutarnje revizije;
 - c) zasebnu ocjenu o stanju informacijskog sustava i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom;
 - d) zasebnu ocjenu usklađenosti sa zahtjevima za sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti;
 - e) zasebnu ocjenu o pravilnosti, točnosti i potpunosti izvješća koji se dostavljaju Agenciji i da li su isti usklađeni s godišnjim financijskim izvješćima za istu poslovnu godinu;
 - f) popis nedostataka koji su utvrđeni pri revizorskom pregledu područja iz čl. 10. do 14. ove odluke;
 - g) konstatacije u pogledu ispunjavanja preporuka revizora iz proteklih godina;
 - h) preporuke o poboljšanju politika, postupaka i procesa vezanih za upravljanje rizicima iz članka 10. stavak (2) ove odluke;
 - i) strukturu dioničara i kapitala s posebnim osvrtom na tip vlasništva (udjel državnog, privatnog rezidentnog i nerezidentnog vlasništva, identitet stvarnih vlasnika dionica na skrbničkim računima) i odgovarajuće odredbe iz Zakona i važećih podzakonskih propisa;
 - j) popis dioničara banke koji imaju vlasništvo od 5% i više glasačkih prava, promjene u vlasničkoj strukturi banke tijekom godine i strukturu dioničara tj. osoba koje imaju kvalificirano vlasništvo u banci i analizu da li su dioničari banke povezani tako da se smatra da nastupaju kao jedan stjecatelj u smislu odredaba Zakona koje uređuju stjecanje vlasništva u banci;
 - k) organizacijsku strukturu banke (shematski prikaz);

- l) shematski prikaz grupe, bankarske grupe i bankarske grupe s nadređenim holdingom, s naznačenim udjelom;
 - m) pravni postupci u kojima je banka tužena;
 - n) kadrovsku strukturu;
 - o) naknade predsjedniku nadzornog odbora i predsjedniku odbora za reviziju kao i članovima;
 - p) prilog uz izvješće su izvještajni obrasci u tabelarnoj formi propisani važećim odlukama Agencije.
- (5) Revizorskim izvješćima iz ovoga članka prilažu se i godišnja financijska izvješća koja su bila predmet revidiranja.
- (6) Revizorska izvješća iz ovoga članka sastavlja i potpisuje ovlaštenu revizor u svoje ime i ovlaštenu predstavnik u ime društva za reviziju. Ovlaštenu predstavnik društva za reviziju može biti u isto vrijeme i ovlaštenu revizor na revizorskom angažmanu, te potpisati revizorsko izvješće dodatno i u tom svojstvu.

X. ODBIJANJE REVIZORSKOG IZVJEŠĆA

Članak 16.

- (1) Ako Agencija utvrdi da revizija financijskih izvješća nije obavljena ili da revizorsko izvješće nije sastavljeno sukladno Zakonu, podzakonskim propisima donesenim na temelju Zakona, zakona kojim se uređuje revizija i pravilima revizorske struke, ili ako bi takvo izvješće moglo korisnika navesti na pogrešnu poslovnu odluku, ili ako obavljenom supervizijom poslovanja banke ili na drugi način utvrdi da revizorsko mišljenje o financijskim izvješćima banke iz članka 15. stavka (2) ove odluke nije zasnovano na istinitim i objektivnim činjenicama, Agencija može odbiti revizorsko izvješće i zahtijevati od banke da reviziju obave ovlaštenu revizori drugog društva za reviziju, a na trošak banke.
- (2) Odbijanje revizorskog izvješća o obavljenoj reviziji financijskih izvješća banke ima za posljedicu odbijanje ocjene iz članka 15. stavka (4) ove odluke.
- (3) Agencija može odbiti ocjenu/mišljenje ako utvrdi da ocjena/mišljenje iz članka 15. stavka (4) ove odluke nije dana u skladu sa Zakonom, podzakonskim aktima donesenim na temelju njega, zakonom kojim se uređuje revizija i pravilima revizorske struke ili ako obavljenom supervizijom poslovanja banke ili na drugi način utvrdi da ocjena nije zasnovana na istinitim i objektivnim činjenicama. U ovom slučaju Agencija može:
- a) zahtijevati od revizora da svoju ocjenu ispravi, odnosno dopuni ili
 - b) odbiti ocjenu i zahtijevati od banke da ocjenu daju ovlaštenu revizori drugog društva za reviziju, a na trošak banke.
- (4) Odbijanje ocjene iz članka 15. stavka (4) ove odluke nema za posljedicu odbijanje revizorskog izvješća o obavljenoj reviziji financijskih izvješća banke za tu godinu, ako je izvješće o obavljenoj reviziji financijskih izvješća prihvaćeno od strane Agencije.
- (5) Agencija će rješenjem o odbijanju izvješća o obavljenoj reviziji odnosno rješenjem o odbijanju ocjene utvrditi rok za dostavu novog izvješća, odnosno nove ocjene revizora.

XI. DOSTAVA IZVJEŠĆA DRUŠTVA ZA REVIZIJU AGENCIJI I OBJAVLJIVANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Članak 17.

- (1) Banka i obveznici izvješćivanja na konsolidiranoj osnovi iz članka 7. stavak (1) točka a) i b), dužni su Agenciji dostaviti izvješće društva za reviziju (izvješće o reviziji financijskih izvješća i izvješće za potrebe Agencije) i pismo preporuka Upravi najkasnije do 31. svibnja tekuće godine.

- (2) Banka je dužna Agenciji dostaviti izvješće društva za reviziju u roku koji je određen u aktu Agencije kojim je naloženo obavljanje posebne revizije sukladno članku 7. stavak (5) ove odluke.
- (3) U slučaju statusne promjene iz članka 7. stavak (7) banka je dužna dostaviti Agenciji izvješće društva za reviziju najkasnije u roku 60 dana od dana upisa statusne promjene u registar poslovnih subjekata.
- (4) Agencija može od bilo kojeg člana bankarske grupe zahtijevati da joj dostavi pojedinačna financijska izvješća s izvješćem društva za reviziju.
- (5) Uprava banke dostavlja izvješće društva za reviziju financijskih izvješća odboru za reviziju, koji nakon razmatranja i davanja mišljenja o istom, isti podnosi nadzornom odboru na razmatranje. Nadzorni odbor podnosi skupštini izvješće o poslovanju banke koji obvezno uključuje financijsko izvješće i izvješće društva za reviziju financijskih izvješća, nadzornog odbora i odbora za reviziju.
- (6) Odbor za reviziju prati i razmatra, s društvom za reviziju, godišnju reviziju financijskih izvješća, te predlaže nadzornom odboru da se određena pitanja u vezi s obavljenom revizijom uvrste u dnevni red skupštine banke.
- (7) Banka je dužna izvješće društva za reviziju u skraćenom obliku, u roku od 15 dana po njegovom prijemu, objaviti na svojim internetskim stranicama i u jednom ili više dnevnih novina dostupnih na cijelom teritoriju BiH i o tome, uz dostavu kopije objave, odmah obavijestiti Agenciju.
- (8) Banka je dužna revidirana pojedinačna godišnja financijska izvješća zajedno s godišnjim izvješćem o poslovanju, koji sadrži i izvješće društva za reviziju o reviziji godišnjih financijskih izvješća, objaviti na svojim internetskim stranicama i učiniti dostupnim najkasnije u roku od šest mjeseci od isteka poslovne godine na koju se oni odnose.
- (9) Minimum opsega i sadržaja godišnjeg izvješća o poslovanju propisan je Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
- (10) Obveznici izvješćivanja na konsolidiranoj osnovi dužni su revidirana konsolidirana godišnja financijska izvješća zajedno s konsolidiranim godišnjim izvješćem o poslovanju za grupu, koji sadrži i izvješće društva za reviziju o reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvješća objaviti na svojim internetskim stranicama u zakonski propisanom roku.
- (11) Osim objavljivanja revidiranih godišnjih izvješća, banka je dužna na kraju svakog prvog polugodišta objaviti nerevidirana polugodišnja izvješća (bilanca stanja i račun dobiti i gubitka), koje sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH propisuje ministar financija Federacije BiH, kao i informacije koje sadrže imena članova nadzornog odbora i uprave i svih dioničara koji imaju 5% ili više dionica s glasačkim pravima.
- (12) Izvješće iz stavka (11) ovoga članka banka je dužna objaviti u roku od 30 dana nakon isteka prvog polugodišta u jednom ili više dnevnih novina dostupnih na cijelom teritoriju BiH.
- (13) "Izvješće društva za reviziju u skraćenom obliku" koji je banka dužna objaviti u jednim od dnevnih novina dostupnih na teritoriju BiH se sastoji od:
 - a) osnovnih informacija o banci i to:
 - 1) naziv banke, adresa banke, broj telefona banke, broj telefaksa banke i swift kod banke;
 - 2) sastav nadzornog odbora banke;
 - 3) sastav odbora za reviziju banke;
 - 4) imena članova uprave;
 - 5) ime unutarnjeg revizora banke;
 - 6) broj podružnica banke;
 - 7) broj zaposlenih radnika banke;
 - 8) naziv društva za reviziju;

- 9) imena svih dioničara koji imaju 5% ili više dionica s glasačkim pravima;
- b) mišljenja revizora;
- c) računa dobiti i gubitka;
- d) bilance stanja.

Za predmetnu objavu potrebna je prethodna suglasnost revizora u pisanoj formi.

Izvješća u "Izvješću društva za reviziju u skraćenom obliku" se sastavljaju u tabelarnoj formi iz revizorskih izvješća.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o minimalnim standardima unutarnje i vanjske revizije u bankama ("Službene novine Federacije BiH", broj: 3/03) i Odluka o minimumu opsega, oblika i sadržaja programa i izvješća o ekonomsko-financijskoj reviziji banaka ("Službene novine Federacije BiH", broj: 48/12 – pročišćeni tekst).

Članak 19.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: U.O.-08-10/17
Sarajevo, 13.10.2017. godine

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA

mr. sc. Ljerka Marić, dipl.oec., s.r.